

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE
* * *
APELĀCIJAS PADOME

=====

Pasta adrese: a/k 824, Rīga LV-1010	Adrese: Citadeles iela 7/70, Rīga	Tālruni: 7 099 610, 7 099 636	Fakss: 7 099 650	E-pasts: valde@lrpv.lv

=====

Apelācijas lietas šifrs:
ApP/2005/WO739649

Lēmums

Rīga

2006.gada 2. janvārī.

Apelācijas padome (turpmāk – ApP):
ApP sēdes priekšsēdētājs – J.Ancītis,
ApP sēdes locekļi – K.Krūmiņš un D.Liberte,
ApP sekretāre – I.Plūme-Popova,

2005.gada 4.februārī izskatīja apelāciju, kuru 2004.gada 15.novembrī, vadoties no 1999.g. likuma *Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm* (turpmāk LPZ/99) 13.panta astotās daļas (ApP piezīme: agrāk spēkā bijusī norma par apelāciju iesniegšanu; ar 01.05.2004 šie noteikumi ir ietverti 17.¹ panta pirmajā daļā) un 18.panta pirmās daļas noteikumiem (ApP piezīme: kļūdaina atsauce, jo šī norma attiecas uz iebildumu iesniegšanu), iesniedzis patentpilnvarotais A.Zvirgzds preču zīmes īpašnieka – uzņēmēj sabiedrības WALMARK, a.s. (Čehija) vārdā pret Patentu valdes (turpmāk – LPV) saskaņā ar preču zīmju starptautiskās reģistrācijas noteikumiem 2004.gada 26.martā pieņemto lēmumu par starptautiski reģistrētās preču zīmes

CHROMDIET

(preču zīmes īpašnieks – uzņēmēj sabiedrība WALMARK, a.s. (Čehija); starpt. reģ. Nr. WO 739 649; starpt. reģ. dat. 23.05.2000; vēlāka attiecinājuma uz Latviju dat. – 19.05.2003; bāzes reģistrācijas dati – Čehija, 23.05.2000; 224759; konvencijprioritātes dati – Čehija, 06.12.1999; 149563; Starptautiskā biroja paziņojuma par vēlāka attiecinājumu uz Latviju dat. – 17.07.2003; vēlāka attiecinājuma publ. dat. starpt. reģistrācijas biļetenā *Gazette OMPI des marques internationales* Nr. 13/2003 – 07.08.2003; 5., 29. un 30.kl. preces)

attiecinājuma uz Latviju aizsardzības provizorisko atteikumu (*Refus provisoire*), kas ar LPV 2004.gada 16.augusta vēstuli precizēts un paziņots par galīgu.

Apelācijas iesniedzējs nepiekrīt LPV lēmuma pamatojumiem, lūdz lēmumu atcelt un atzīt preču zīmes **CHROMDIET** starptautisko reģistrāciju par spēkā esošu Latvijā.

ApP sēdē piedalījās apelācijas iesniedzēja – uzņēmēj sabiedrības WALMARK, a.s. (Čehija) – pārstāvis patentpilnvarotais A.Zvirgzds un LPV pārstāve – Preču zīmju un dizainparaugu departamenta Starptautisko zīmju ekspertīzes daļas vadītāja M.Egle, kas veikusi minētās preču zīmes ekspertīzi.

I. Izskatot apelācijas iesniegumu un lietas materiālus un uzklusot lietas dalībniekus, Apelācijas padome **konstatēja**:

1. LPV 26.03.2004 pieņemtais lēmums un 16.08.2004 vēstule ar nosaukumu "Galīgais ekspertīzes lēmums", ar ko atteikta preču zīmes **CHROMDIET** (reģ. Nr. WO 739 649) aizsardzība un kas atsaucas uz LPZ/99 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkta noteikumiem, pamatojas uz atzinumu, ka starptautiski reģistrētajam apzīmējumam trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz reģistrācijā iekļautā preču saraksta precēm un tas sastāv vienīgi no tādiem apzīmējumiem vai norādēm, kuras var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču lietojumu (funkcionālo uzdevumu).

2. Minētā preču zīme **CHROMDIET** (reģ. Nr. WO 739 649) ir starptautiski reģistrēta 23.05.2000, bet uz Latviju attiecināta vēlāk – 19.05.2003. Līdz ar to nedz sākotnējais starptautiskās reģistrācijas

datums, nedz konvencijprioritāte no šīs zīmes reģistrācijas pieteikuma Čehijā (06.12.1999) uz Latviju neattiecas. Zīme ir vārdiska, un reģistrācijas datus norādīts, ka tā izpildīta ar standarta burtiem.

Šī reģistrācija attiecas uz plašu preču sarakstu 5., 29. un 30.klasē, galvenokārt farmaceitiskiem un parafarmaceutiskiem izstrādājumiem, vitamīniem, minerālvielām un mikroelementiem, ārstniecības augu ekstraktiem, augu tējām, ārstnieciskām un neārstnieciskām pārtikas piedevām, ārstnieciskiem un neārstnieciskiem diētiskiem produktiem, ārstnieciskiem un neārstnieciskiem minerālūdeņiem un dzērieniem, barības un diētiskiem olbaltumvielu koncentrātiem un piedevām, barības piedevām, arī ķermeņa vingruma veicināšanai, no želatīna, pārtikas eļļām un taukiem, piena pulvera, dārzeņiem un citiem produktiem, arī ātri šķīstošā formā un maisījumos, kā arī uz saldumiem, košļājamo gumiju, medu un propolisu.

3. LPV viedokli paskaidro atteikuma lēmumā (ar 26.03.2004 un 16.08.2004 datētie dokumenti) ietvertā šo apzīmējumu analīze, kā arī LPV pārstāves paskaidrojumi ApP sēdes gaitā:

3.1. reģistrācijai pieteiktais vārdiskais apzīmējums 'CHROMDIET' ir saliktenis, ko veido viegli nolasāmas sastāvdaļas 'CHROM' un 'DIET'. 'CHROM' ir ķīmiskā elementa, metāla hroma latīņu, angļu un vācu nosaukuma (*chromium*) saīsinājums (atmetot galotni). Pārtikas un medicīniskā aspektā hromam ir liela nozīme kā mikroelementam, kas palīdz uzturēt labu veselību. Kombinācijā ar šķiedrvielām tas labvēlīgi ietekmē gremošanas sistēmu, regulē cukura līmeni asinīs, ierobežo tieksmi pēc saldumiem, palīdz uzturēt normālu ķermeņa svaru. Preparātus, kas satur hromu, piedāvā notievēšanas nolūkiem;

3.2. 'DIET' savukārt ir tieša angļu valodas forma (konkrēts vārds), latviski – diēta. Ar diētu saprot īpašu pārtiku, īpašu dzīvesveidu, noteiktu uztura režīmu. Tātad šī salikta sastāvdaļa preču zīmē patērētājiem norāda, ka attiecīgās preces ir paredzētas diētiskiem nolūkiem un, tās lietojot, tiks veicināta organisma vielmaiņa, mazināsies izsalkuma sajūta;

3.3. tādējādi apzīmējums 'CHROMDIET', kas darināts, tiešā veidā, negrozītas apvienojot minētās sastāvdaļas, kopumā patērētājiem pauž noteiktu informāciju par attiecīgajām precēm. Apvienojumā saliktenim neveidojas nekāda jauna semantika;

3.4. kaut arī šis apzīmējums nav veidots latviešu valodā, tas Latvijas patērētājiem ir viegli saprotams un precīzi apraksta produkta funkcionālo uzdevumu. Patērētāji šo apzīmējumu kopā ar marķēto preci var uztvert tā, ka tiek piedāvāts diētisks produkts ar hroma piedevu;

3.5. preču zīmes īpašnieka pārstāvja iesniegtie materiāli (WALMARK produkcijas prospekti, iepakojuma paraugi u.c.) skaidri liecina, ka konkrētais izstrādājums ir "hromu saturošs komplekss vielmaiņas veicināšanai". Šāds paskaidrojums ir līdzvērtīgs apzīmējumam 'CHROMDIET';

3.6. tādējādi šim apzīmējumam ir pilnībā piemērojami LPZ/99 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkta noteikumi, jo tam trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz konkrētajām precēm un to var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču noteiktu kvalitāti, šai gadījumā – preču lietojumu (funkcionālo uzdevumu);

3.7. papildmateriāli, kas demonstrē izskatāmās preču zīmes izmantošanu Latvijā, nepierāda, ka tā patērētāju uztverē būtu ieguvusi atšķirtspēju. Apzīmējums ir lietots kopā ar salīdzinoši spilgtu preparāta grafisko noformējumu, tāpēc nevar uzskatīt, ka tas viens pats spētu individualizēt preces un konkrēto tirgus daļībnieku.

4. Preču zīmes īpašnieka pārstāvis savā 2004.gada 28.jūnija iesniegumā, apelācijas iesniegumā, kas saņemts 2004.gada 15.novembrī, un paskaidrojumos sēdes gaitā nepiekrīt LPV lēmuma pamatojumiem, lūdz atcelt šo lēmumu un atzīt preču zīmi **CHROMDIET** (reģ. Nr. WO 739 649) par spēkā esošu Latvijā, minot šādus pretargumentus:

4.1. ar zīmi **CHROMDIET** (reģ. Nr. WO 739 649) marķētās pārtikas piedevas ražo Čehijas uzņēmums WALMARK, a.s., kas dibināts 1992.gadā un kopš 1994.gada ražo vitamīnu produktus, ārstniecisko zāļu (augu) ekstraktus un medicīniskās kosmētikas izstrādājumus. Sabiedrība WALMARK, a.s. ir ieguvusi reputāciju pasaules mērogā, – tai pieder 51 starptautiski reģistrēta preču zīme un daudzas nacionālās reģistrācijas Eiropas valstīs. Izskatāmo apzīmējumu 'CHROMDIET' tā jau vairāk nekā piecus gadus plaši izmanto Eiropā;

4.2. apzīmējumam 'CHROMDIET' nav aprakstošs raksturs, jo tāda reāli eksistējoša vārda nav, tas nav atrodams nevienā vārdnīcā un ir tikai izdomāts vārdu savienojums - neoloģisms. Šis apzīmējums ekspertīzes lēmumā minētās īpašības tieši neapraksta. Turklāt farmaceitiskie produkti un uztura

bagātinātāji ir specifiska preču kategorija. To nosaukumi bieži ietver aprakstošu elementu vai elementus, kas informē patērētājus par preparāta efektu. Atbilstoši Kopienas preču zīmju reģistrācijas iestādes – leksējā tirgus saskaņošanas biroja (turpmāk – ITSB), daudzu ES valstu un citu valstu praksei "preču zīmei piemīt atšķirtspēja, ja tā tiek atpazīta pietiekami lielā attiecīgo patērētāju daļā kā zīme";

4.3. ar šo preču zīmi marķētās produkcijas apraksts, reklāma, cenas vai piedāvājumi ir atrodami 2390 Interneta publikācijās dažādās valodās, turklāt tikai saistībā ar a.s. WALMARK produkciju. Šie sludinājumi Internetā ir pieejami visā pasaulē, jebkurā laikā, jebkuram patērētājam. Attiecīgā produkcija tiek realizēta arī Latvijā, dažādās aptiekās un pieteikamos apjomos. Līdz ar to šīs preču zīmes reģistrāciju nevar atteikt uz ekspertīzes norādīto noteikumu pamata, jo lietošanas dēļ šī zīme ir ieguvusi atšķirtspēju Latvijas attiecīgo patērētāju uzterē (LPZ/99 6.panta trešā daļa). Uz tirgū esošās produkcijas ir lietota šī preču zīme ar vienīgi nelielām grafiskām atšķirībām. Zīmes īpašnieks uzskata, ka zīmes, kas ir tuvas aprakstošām, var viegli iegūt distinktivitāti (atšķirtspēju), ja tirgū nav analogu;

4.4. šīs pašas preču zīmes reģistrāciju visās pieteiktajās preču klasēs ir akceptējušas Čehija, Bulgārija, Horvātija, Polija, Rumānija, Krievija, Slovākija, Ukraina un Lietuva, turklāt neprasot pierādījumus par preču zīmes lietošanu. Latvijā ir spēkā vairākas Kopienas preču zīmes, kas reģistrētas 5.klases un citām precēm un arī ietver apzīmējumu 'CHROME' vai 'CHROMA', ar līdzīgu semantisko nozīmi un konceptuālo uztveri:

- **CY-CHROME** (CTM 000440271), pieteik. datums 08.01.1997;
- **CHROMA SLIM** (CTM 000473827), pieteik. datums 26.02.1997;
- **CHROMA ZONE** (CTM 001184381), pieteik. datums 25.05.1999.

Šīs zīmes ir reģistrētas attiecībā uz visu Kopienas teritoriju, nepieprasot pierādījumus par to agrāku izmantošanu un iegūtu atšķirtspēju. Salīdzinot zīmi **CHROMDIET** (reģ. Nr. WO 739 649) ar minētajām, spēkā esošajām preču zīmēm, nav starpības zīmju raksturā. Gan ITSB, gan Krievijas un Ukrainas preču zīmju reģistrācijas iestādes veic ekspertīzi attiecībā uz absolūtajiem pamatojumiem preču zīmju reģistrācijas atteikumam, ieskaitot novērtējumu, vai pieteiktajam apzīmējumam nav aprakstošs raksturs, vai tam piemīt atšķirtspēja un vai tas nesastāv vienīgi no apzīmējumiem, kurus var izmantot komercdarbībā, lai norādītu attiecīgo preču veidu, kvalitāti vai citas preču īpašības. Taču minēto valstu reģistrācijas iestādes ir akceptējušas zīmes **CHROMDIET** (reģ. Nr. WO 739 649) reģistrāciju. Turklāt Kopienas preču zīme **CHROMA SLIM** (CTM 000473827) ir reģistrēta tajās pašās klasēs – 5., 29. un 30., kurās zīme **CHROMDIET** (reģ. Nr. WO 739 649). Līdz ar to apstrīdētās zīmes īpašnieks uzskata, ka saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 6.pantā formulēto vienlīdzības principu ir jāatzīst, ka nav pamata piemērot citādus, no šīm – līdzīgajām – preču zīmēm atšķirīgus, kritērijus viņa preču zīmes vērtēšanā;

4.5. konkurenti var izmantot jebkurus citus vārdus vai vārdu savienojumus, lai raksturotu, ka arī viņu ražotās pārtikas piedevas, kas satur hromu, var tikt izmantotas veselīga dzīves veida uzturēšanai. Ja šīs zīmes reģistrācija Latvijā tiek atteikta, var rasties negodīgas konkurences apstākļi un ES iekšējā tirgus izkropļojums, kad izmantošanas un reklāmas rezultātā atpazīstamību ieguvušu preču zīmi vairākās valstīs aizsargās reģistrācija, bet Latvijā to varēs atdarināt un izmantot jebkurš ražotājs bez īpašnieka atļaujas, tādējādi kaitējot tās īpašnieka interesēm.

5. Savu argumentu apliecināšanai apelācijas iesniedzēja pārstāvis iesniedzis šādus materiālus:

- izdruka no datu bāzes ROMARIN ar 45 starptautiski reģistrētām preču zīmēm;
- izdrukas no Interneta ar vārda 'CHROMDIET' meklējumu;
- izdrukas no kāda aptiekas preču izplatītāja mājaslapas (Interneta veikals 'VfG Apotheke, Apothekenpreise? Nein Danke!') vācu valodā, ar diētas preparātu piedāvājumu, ieskaitot preparātu 'CHROMDIET';
- uzņēmuma WALMARK produkcijas, arī 'CHROMDIET' apraksta Interneta izdrukas (angļu un čehu val.);
- kopija no Latvijas Pārtikas centra 15.04.2003 atzinuma Nr. 52 par vairākiem uztura bagātinātājiem, ieskaitot 'CHROMDIET' tabletes; atzinums izdots SIA TAMRO;
- kopija no a.s. WALMARK 18.04.2003 pavadzīmes-rēķina, kas izdots pircējam OU REMEDEX Tallinā, Igaunijā, par dažādām aptiekas precēm, ieskaitot 120 iepakojumus 'CHROMDIET' par summu 189,60 USD;
- kopija no WALMARK preču prospekta latviešu valodā ar 19 aptieku sarakstu Latvijā, kur šīs preces var iegādāties;
- kopija no preparāta 'CHROMDIET' iepakojuma parauga latviešu valodā;
- kopija no žurnāla *IEVA* 2003.gada 11.jūnija laidiena Nr. 24/296 lappuses ar informāciju par WALMARK preparātu 'CHROMDIET';
- izdrukas no ITSB datu bāzes par Kopienas preču zīmēm **CY-CHROME** (CTM 000440271), **CHROMA SLIM** (CTM 000473827) un **CHROMA ZONE** (CTM 001184381);

- izdrukas no Interneta ar vārdu salikuma 'Chroma Slim' meklējumu;
 - kopija no patentpilnvaroto firmas BOHEMIA PATENT 01.02.2005 vēstules aģentūrai INTELS (apelācijas iesniedzēja pārstāvim A.Zvirgzdam), ar pielikumiem, par preparāta 'CHROMDIET' piegādes apjomu 2003.gadā ("480 KS"; "120 KS") un 2004.gadā ("360 KS") (vēstulē minēts, ka tie ir pārdošanas apjomi Latvijā, un paskaidrots, ka minētie skaitļi nozīmē iepakojumu skaitu – "unit packs" – angļu val.; "KS" – no čehu 'kus' – gabals).

II. Apelācijas izskatīšanas rezultātā Apelācijas padome nāca pie šādiem **slēdzieniem**:

1. No lietas materiāliem var konstatēt, ka uzņēmēj sabiedrības WALMARK, a.s. apelācija ir iesniegta likumā un ApP noteikumos paredzētajā kārtībā. Tādējādi ir pamats to izskatīt pēc būtības.

2. Izskatāmais LPV lēmums ir pieņemts ar atsauci uz LPZ/99 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punktu.

LPZ/99 6.panta pirmās daļas 2.punkts paredz, ka kā preču zīmi nevar reģistrēt apzīmējumus, kam trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm vai pakalpojumiem.

LPZ/99 6.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka neregistrē zīmes, kas sastāv vienīgi no tādiem apzīmējumiem vai norādēm, kuras var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču vai pakalpojumu veidu, kvalitāti, daudzumu, lietojumu (funkcionālo uzdevumu), vērtību, ģeogrāfisko izcelsmi, preču izgatavošanas vai pakalpojumu sniegšanas laiku vai citas preču vai pakalpojumu īpašības.

3. Izanalizējot LPV lēmuma motīvus un pārbaudot lietas materiālus, ApP uzskata, ka lietas apstākļi atbilst LPZ/99 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkta noteikumiem.

3.1. Nav šaubu, ka vārdiskā apzīmējuma 'CHROMDIET' nozīme Latvijas patērētājiem ir viegli uztverama. Šis apzīmējums ir veidots, vienā vārdā apvienojot divas atsevišķas sastāvdaļas 'CHROM-' un '-DIET', kuras šai saliktenī ir skaidri nolasāmas un labi atpazīstamas, jo to svešvalodām raksturīgā rakstība tikai minimāli atšķiras no attiecīgajiem latviešu valodas vārdiem 'hroms' un 'diēta'. No personiskās pieredzes, pat neatkarīgi no ķīmijas, farmācijas, medicīnas vai valodu zināšanu apjoma, kas katram konkrētam cilvēkam var būt atšķirīgs, patērētāji secinās, ka attiecīgajiem produktiem (šai gadījumā – noteiktām 5., 29. un 30.klases precēm) ir saistība ar diētu (īpašu pārtiku, noteiktu uztura režīmu), diētas ievērošanu. Patērētāji arī uztvers, ka runa ir par specifiskiem produktiem vai specifisku diētu, – tādu, kam ir saistība ar hromu. Var piekrist LPV secinājumam, ka šā apzīmējuma lietojumu saistībā ar precēm var uztvert tā, ka tiek piedāvāti diētiski vai īpašai diētai paredzēti preparāti ar hroma piedevu vai ar īpatnībām, kas saistītas ar hromu. Lai gan pircējs, kam nav ieteikta šāda diēta vai kam nav bijusi pieejama informācija par hroma nozīmi vielmaiņā, var nezināt šāda produkta īpašības un indikācijas, tomēr mūsdienās katrs pieaugušais kaut aptuveni zina, ka sabalansētā pārtikā bez olbaltumvielām (proteīniem), ogļhidrātiem (cukuriem) un taukvielām jābūt arī vitamīniem un mikroelementiem (*mikroelementi* – dzīvības norisēm nepieciešami ķīmiskie elementi, minerāli, kas organismā ir niecīgā daudzumā; – *Populārā medicīnas enciklopēdija*, 3.izd., Galvenā enciklopēdiju redakcija, Rīga, 1985; 326.lpp.). Starp mikroelementiem bieži tiek minēti metāli – dzelzs, varš, mangāns u.c., kaut arī tie nav vienīgie būtiskie. Hromu kā metālu katrs pazīst no sadzīves, jo daudzos metāla izstrādājumos un tehniskās ierīcēs, arī automobiļos, tiek izmantotas hromētas, spožas daļas. Tādējādi arī nespeciālistam ir viegli iztēloties, ka ar vārdu 'CHROMDIET' tiek apzīmēta diēta, kurā pastiprināti tiek uzņemti viens no mikroelementiem – metāliem, šai gadījumā hroms.

3.2. Apelācijas iesniedzējs argumentē, ka apzīmējumam 'CHROMDIET' nav aprakstoša rakstura, jo tāda reāli eksistējoša vārda nav, tas nav sastopams vārdnīcās un ir izdomāts vārdu savienojums – neoloģisms, kam līdz ar to piemīt atšķirtspēja. ApP konstatē, ka tieši šāds saliktenis tiešām nav atrodams vārdnīcās un Interneta avotos (angļu valodas tekstos ir sastopami termini *low-chromium diet* un *high-chromium diet*), tātad jāpieņem, ka tas veidots mākslīgi. Taču LPV ekspertīze pareizi norāda, ka tas darināts, nesagrožīti un tiešā veidā savienojot vārddāļu 'chrom-' (no angļu vai latīņu *chromium*) ar angļu vārdu 'diet'. Tādējādi ne katrs Latvijas farmaceitisko preču un pārtikas piedevu patērētājs, kas svešvalodu terminus detalizēti nepārzina, uztvers, ka salikums 'CHROMDIET' nav oficiāls termins. To var viegli uztvert kā analogu pēc latviešu valodas principiem veidotam saliktenim 'hromdiēta' (= hroma diēta), kas mūsdienā situācijā, kad latviešu valodā daudzās nozarēs strauji ienāk jaundarināti vārdi, šķiet pavisam normāls latvisks vārds, kāds var pastāvēt reālā lietojumā. Saliktenis 'CHROMDIET' tāda Latvijas patērētāja uztverē var tikt uztverts kā reāls svešvalodas termins. LPV ekspertīze arī norāda, ka divu semantiski (jēdzieniski) nepārprotamu vārdformu tiešs, negrozīts un ne ar ko nepapildināts apvienojums vienā vārdā neiegūst nekādu jaunu, atšķirīgu semantiku. Tādējādi var konstatēt, ka izskatāmais apzīmējums ļoti tieši un nepastarpināti norāda uz attiecīgo preču izmantošanas jomu (preces hroma diētai), tas ir – uz šo preču lietošanas mērķi jeb funkcionālo uzdevumu, un tāpēc atbilst LPZ/99 6.panta

pirmās daļas 3.punkta noteikumam, saskaņā ar kuru nevar reģistrēt apzīmējumus vai norādes, kuras var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu preču noteiktu kvalitāti – šo preču lietojumu (funkcionālo uzdevumu).

3.3. No iepriekš minētā arī vienlaikus izriet, ka apzīmējumam 'CHROMDIET' nav atšķirtspējas attiecībā uz sarakstā iekļautajām precēm. Apzīmējumu, kas tik tieši norāda preču lietojumu jeb funkcionālo uzdevumu, patērētāji nevar uztvert kā preču zīmi, un tas nespēj identificēt noteikta uzņēmuma preces. Izskatāmais apzīmējums šai aspektā maz atšķiras no dažiem citiem apelācijas iesniedzēja WALMARK, a.s. saistībā ar produkciju lietotajiem apzīmējumiem, kuri atrodami iesniegtajos materiālos un arī ļoti tieši apzīmē produkta indikācijas vai sastāvu, piemēram, 'CELULIT' (pret celulītu), 'COENZYME Q10 + CARNITINE' (ar koenzīmu Q10) vai 'GINKO PRIM' (ar ginka ekstraktu). Nav pamata domāt, ka patērētāji šādus apzīmējumus ar ļoti skaidru jēdzienisku nozīmi, kas attiecas uz to lietojumu vai aktīvajām sastāvdaļām, varētu uztvert kā preču zīmes, nevis kā paskaidrojošus apzīmējumus, un ka tie spētu citu līdzīgu preču klāstā identificēt viena noteikta uzņēmuma produkciju. Nav lielas nozīmes šajā aspektā tam apstāklim, ka šādos apzīmējumos var būt detaļas vai īpatnības, ar ko tie atšķiras no oficiāli lietotās attiecīgo jēdzienu vai terminu pareizrakstības, jo apzīmējuma atšķirtspējas pastāvēšana ir jāvērtē attiecībā uz vidējā patērētāja uztveri, un diētisko preparātu patērētāji neapšaubāmi ir personas ar visai dažādu izglītību un dažādu speciālo zināšanu līmeni. Uz izskatāmo apzīmējumu 'CHROMDIET' tāpat attiecas arī LPZ/99 6.panta pirmās daļas 2.punkta noteikums.

3.4. Pārbaudot starptautiskajā reģistrācijā Nr. WO 739 649 iekļauto preču sarakstu, ir arī konstatējams, ka aizsardzības atteikums ir pamatots attiecībā uz visām sarakstā ietvertajām precēm 5., 29. un 30.klasē. Apzīmējumam 'CHROMDIET' ir vienlīdz aprakstošs raksturs (un attiecīgi – tam trūkst atšķirtspējas) gan attiecībā uz farmaceitiskiem un parafarmaceutiskiem preparātiem, gan vitamīniem, minerālvielām un mikroelementiem, gan ārstnieciskām pārtikas piedevām, kas bagātinātas ar vitamīniem un/vai mikroelementiem. Tas pats attiecas uz augu tējām un ārstniecisko augu preparātiem (drogām), saldumiem, pastilām, tabletēm un košļājamo gumiju, kas satur ārstnieciskos līdzekļus, ārstnieciskiem un neārstnieciskiem diētiskiem produktiem, ārstnieciskiem minerālūdeņiem un dzērieniem, medicīniskiem balzamiem, krēmiem, ziedēm un eļļām, dziednieciskiem sāļiem, ārstniecisko augu ekstraktiem un sīrupiem, ar vitamīniem bagātinātu pārtiku, barības un diētiskiem olbaltumvielu koncentrātiem un piedevām, farmaceitiskiem raugiem, medicīniskiem barības vai diētisko vielu preparātiem, barības piedevām, arī ķermeņa vingruma veicināšanai, arī no želatīna, pārtikas eļļām un taukiem, piena pulvera, dzīvnieku vai augu olbaltumvielām un citiem produktiem, arī ātri šķīstošā formā un maisījumos, arī ar mikroelementiem vai cukuru. Tieši tāpat visi 29. un 30.klasē minētie pārtikas piedevu (nemedicīniskiem nolūkiem) un barības vielu preparātu veidi ar dzīvnieku vai augu valsts izcelsmes vielām sastāvā var būt tādi specifiski produkti, kas izmantojami hroma diētai.

4. Apelācijas iesniedzēja pārstāvis izteicis pretargumentu, ka farmaceitiskie produkti un uztura bagātinātāji ir specifiska preču kategorija un ka šādu preču apzīmējumi bieži ietver aprakstošu elementu vai elementus, kas informē patērētājus par šo preparātu efektu. Pārstāvis arī norāda uz ITSB, Eiropas Savienības un citu valstu praksi, atbilstoši kurai "preču zīmei piemīt atšķirtspēja, ja tā tiek atpazīta pietiekami lielā attiecīgo patērētāju daļā kā zīme". Nav gluži skaidrs, uz kādiem avotiem pārstāvis atsaucas un kādu tekstu citē. ApP uzskata, ka Eiropas Savienības prakse, akceptējot vai atsakot noteiktu apzīmējumu reģistrāciju, galvenokārt jāvērtē, vadoties no Eiropas Kopienu tiesas (turpmāk – EKT) prakses. Atzīmējams, ka EKT ir visai plaša un stabila judikatūra lietās par preču zīmju potenciāli aprakstošo raksturu un atšķirtspējas esamību vai trūkumu.

4.1. Attiecībā uz izskatāmo gadījumu ir jāmin, piemēram, EKT atzinums, ka preču zīmēm, kas veidotas no vārdu salikumiem, atšķirtspēja jāvērtē ne tikai attiecībā uz katru saliktenī ietilpstošo vārdu atsevišķi, bet arī attiecībā uz kopumu, ko tie veido. Katra uztverama atšķirība starp pieteikto vārdu kombināciju un vārdiem (terminiem), kurus izmanto attiecīgās patērētāju grupas parastā runas manierē, lai apzīmētu attiecīgās preces vai pakalpojumus vai to būtiskās īpašības, potenciāli spēj piešķirt vārdu kombinācijai atšķirīgu raksturu, kas nepieciešams, lai to varētu reģistrēt kā preču zīmi (EKT lieta C-383/99 P *Procter & Gamble* [2001] ECR I-6251 (*Baby-dry*); 40.punkts). Jautājums tāpat var tikt formulēts šādi: vai atšķirība starp vārdkopu 'hroma diēta' un apzīmējumu 'CHROMDIET' ir tāda, ka attiecīgie patērētāji to var uztvert (ievērot). Ar pietiekamu pārliecību var apgalvot, ka atšķirību starp šiem apzīmējumiem Latvijas vidējais diētas produktu patērētājs uztvert nespēs.

4.2. Minētā vērtējuma pareizību apstiprina arī cits EKT atzinums par saliktiem vārdiem, kas veidoti no pieteiktās preces vai pakalpojuma aprakstošiem elementiem. Šāds salikts vārds, piemērojot *Padomes 1988.gada 21.decembra Pirmās direktīvas 89/104/EEK dalībvalstu preču zīmju likumu tuvināšanai* (turpmāk – *Preču zīmju direktīva*) 3.panta 1.(c) punktu (kam atbilst LPZ/99 6.panta pirmās daļas 3.punkts; – ApP piezīme), ir jāatzīst par preces vai pakalpojuma aprakstošu arī kopumā, ja vien

nepastāv uztverama starpība starp šo vārdu un tā elementu vienkāršu summu. Savukārt, 'uztverama atšķirība starp salikto vārdu un vienkāršu to veidojošo elementu kopumu' nozīmē to, ka vai nu sakarā ar kombinācijas neparasto raksturu (vērtējot saistībā ar attiecīgajām precēm vai pakalpojumiem) šis vārds rada iespaidu, kas ir pietiekami tāls no tā, kādu izraisa vienkāršs tā elementu nozīmju kopums, tādējādi, ka vārds ir kas vairāk nekā to veidojošo elementu kopums, vai arī ka šāds vārds ir ieviesies ikdienas valodā ar savu, patstāvīgu nozīmi tādējādi, ka turpmāk tas ir neatkarīgs no tā sastāvdaļām. Pēdējā gadījumā arī jāpārbauda, vai patstāvīgu nozīmi ieguvušais vārds savukārt pats nav aprakstošs šā paša noteikuma nozīmē (EKT lieta C-363/99 *Koninklijke KPN Nederland NV* [2004] ECR I-1619 (*Postkantoor*); 100.punkts). Vadoties no šīs EKT pieejas, var konstatēt, ka šobrīd izskatāmais saliktenis 'CHROMDIET', salīdzinājumā ar tā elementiem 'CHROM' un 'DIET', neizraisa nekādu kopiespaidu un tam nav jaunas nozīmes attiecībā uz pieteiktajām precēm. Attiecīgais salikums nekādi nav atzīstams par neparasta rakstura kombināciju, un lietojumā saistībā ar precēm patērētāji tajā neko vairāk nesaskatīs kā vien to, ka šīs preces (preparāti, produkti) paredzētas specifiskai, ar konkrētu mikroelementu (hromu) bagātinātai diētai.

5. Apelācijas iesniedzējs ir arī izteicis pretargumentu, ka šīs pašas preču zīmes reģistrāciju pieteiktajās preču klasēs ir akceptējušas Čehija, Bulgārija, Horvātija, Polija, Rumānija, Krievija, Slovākija, Ukraina un Lietuva, neprasot pierādījumus par preču zīmes lietošanu. Bez tam ir reģistrētas un arī Latvijā ir spēkā vairākas Kopienas preču zīmes ar līdzīgu semantisko nozīmi un konceptuālo uztveri – **CY-CHROME** (CTM 000440271), **CHROMA SLIM** (CTM 000473827) un **CHROMA ZONE** (CTM 001184381).

5.1. ApP savos lēmumos ir vairākkārt atzīmējusi, ka konkrētas preču zīmes uztvere katrā atsevišķā sabiedrībā var atšķirties, un tas ir atkarīgs ne tikai no tur lietotajām valodām, bet arī no daudziem citiem apstākļiem, tāpēc nevar uzskatīt, ka pozitīvs ekspertīzes rezultāts attiecībā uz šo zīmi kādā vienā vai vairākās valstīs (nesaskatot šķēršļus reģistrācijai) izraisa pienākumu to reģistrēt arī Latvijā vai secinājumu, ka tādā gadījumā Latvijā nevar pastāvēt pamatojumi šādas zīmes atteikumam. Turklāt konkrētajā gadījumā, attiecībā uz starptautiski reģistrēto zīmi **CHROMDIET** (reģ. Nr. WO 739 649), arī citu reģistrācijā norādīto valstu pieeja nav gluži vienāda: tāpat kā Latvijā, šai zīmei aizsardzību ir atteikusi arī Igaunija.

5.2. Kas attiecas uz apelācijas iesniedzēja nosauktajām Kopienas preču zīmēm, nav šaubu, ka tās visas trīs diezgan būtiski atšķiras no izskatāmā apzīmējuma 'CHROMDIET'. Apzīmējumā 'CY-CHROME' ir potenciāli atšķirtspējīga ievadsastāvdaļa 'CY-', kas vairumam patērētāju, domājams, neizsaka neko tiešu par marķētajām precēm. Apzīmējumi 'CHROMA SLIM' (aptuvens tā jēdzieniskais saturs – 'hroma slaidis', 'slaidis sakarā ar hromu') un 'CHROMA ZONE' (aptuvens tā jēdzieniskais saturs – 'hroma zona'), savukārt, nekādā ziņā nesatur tik tiešu norādi uz marķējamo preču raksturu vai īpašībām kā 'CHROMDIET' gadījumā. Turklāt zīme **CHROMA ZONE** (CTM 001184381) attiecas uz zobārstniecības materiāliem, tāpat tās preču raksturs ir visai atšķirīgs. Tāpat apelācijas iesniedzēja atsaukšanās uz šajā lietā it kā pārkāpto vienlīdzības principu, kas formulēts *Administratīvā procesa likuma* 6.pantā, nav pamatota, jo minētais princips paredz, ka iestāde un tiesa pieņem vienādus lēmumus, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietās apstākļiem (lēmumu neietekmē procesa dalībnieka dzimums, vecums, rase, valoda u.c. apstākļi). Šajā lietā, kā konstatējams, lietās faktiskie apstākļi nebūt nav tādi paši kā apelācijas iesniedzēja minēto Kopienas preču zīmju gadījumā, un atsaukties uz minēto principu nevar.

5.3. Iepriekšējos apakšpunktos minētās pieejas ir apstiprinājusi arī EKT. Jau minētajā *Postkantoor* lietā EKT atzina, ka tam faktam, ka kāda preču zīme ir tikusi reģistrēta kādā no dalībvalstīm attiecībā uz noteiktām precēm vai pakalpojumiem, nevar būt nekādas nozīmes jautājumā, vai Direktīvas (domāta jau minētā *Preču zīmju direktīva*) 3.pantā paredzētie atteikuma pamatojumi ir vai nav piemērojami līdzīgai zīmei, kas pieteikta reģistrācijai citā dalībvalstī līdzīgām precēm vai pakalpojumiem. Tādējādi faktam, ka preču zīme ir reģistrēta vienā dalībvalstī noteiktām precēm vai pakalpojumiem, nav nozīmes, citas dalībvalsts reģistrācijas iestādei izskatot līdzīgas preču zīmes reģistrācijas pieteikumu precēm vai pakalpojumiem, kas ir līdzīgi tiem, attiecībā uz kuriem tikusi reģistrēta pirmā preču zīme (EKT lieta C-363/99 *Koninklijke KPN Nederland NV* [2004] ECR I-1619 (*Postkantoor*); 43., 44.punkts).

6. No visa iepriekšminētā var secināt, ka šīs preču zīmes aizsardzības atteikums nebūtu pamatots vienīgi tad, ja šī zīme būtu lietošanas dēļ ieguvusi atšķirtspēju Latvijas attiecīgo patērētāju uztverē attiecībā uz reģistrācijai pieteiktajām precēm (LPZ/99 6.panta trešā daļa). Arī uz šo likuma noteikumu atsauca apelācijas iesniedzējs, minot to, ka zīmes īpašnieks (uzņēmējsabiedrība WALMARK, a.s.) ir ieguvis plašu reputāciju kā pārtikas piedevu un tamlīdzīgu preču ražotājs, ka izskatāmo apzīmējumu tas Eiropā izmanto jau vairāk nekā piecus gadus, ka attiecīgās produkcijas apraksts, reklāma, cenas un piedāvājumi visu laiku ir atrodami un pieejami daudzās Interneta

publikācijās, ka produkcija ar šo apzīmējumu tiek realizēta arī Latvijā, dažādās aptiekās un pietiekamos apjomos.

6.1. Apelācijas iesniedzējs norāda uz dokumentiem un materiāliem, kas, viņaprāt, apstiprina minētos apgalvojumus. ApP atzīmē, ka vairāki apelācijas iesniedzēja minētie apstākļi – WALMARK dažādu preču zīmju reģistrāciju daudzums dažādās valstīs, informācijas pieejamība Internetā par preparātu 'CHROMDIET', informācija par šo preparātu latviešu valodā (firmas reklāmas prospektā), kā arī Latvijas Pārtikas centra izsniegtā atļauja realizēt šo preparātu Latvijā vai atsevišķa neliela publikācija žurnālā *IEVA* par to – paši par sevi vēl pārliecinoši nepierāda to, ka Latvijas patērētāji pazīst šo preparātu un uztver tā apzīmējumu 'CHROMDIET' kā preču zīmi. Šim nolūkam nepieciešami arī konkrēti dati par šā preparāta izplatīšanu Latvijā, par tā tirdzniecības apjomiem. No patentpilnvaroto firmas BOHEMIA PATENT 01.02.2005 vēstules datiem var pieņemt, ka 2003.gadā, no 1.janvāra līdz 31.decembrim ir piegādāti 600 iepakojumi (480 + 120 gab.) preparāta 'CHROMDIET', bet 2004.gadā – vēl 360 iepakojumi (tātad kopumā – liela daļa jau pēc izskatāmās starptautiskās reģistrācijas attiecinājuma datuma 19.05.2003). ApP uzskata, ka attiecībā uz šāda rakstura apzīmējumu un šāda rakstura precēm minētie tirdzniecības apjomi tomēr ir nenozīmīgi un neliecina par to, ka to adresāts – pārtikas piedevu un diētas preparātu patērētāji Latvijā – šo produkciju pazīst un šo apzīmējumu uzskata par noteikta īpašnieka preču zīmi, nevis vienkārši par apzīmējumu, kas raksturo šīs produkcijas lietojumu (funkcionālo uzdevumu). ApP apšaubā, vai minēto nelielo tirdzniecības apjomu rezultātā apzīmējums 'CHROMDIET' (viens pats, bez grafiskiem vai citādiem papildinājumiem) var būt kļuvis tik pazīstams, ka spēj individualizēt attiecīgās preces un norādīt uz to ražotāju (vai piegādātāju) – konkrētu tirgus dalībnieku.

6.2. Līdz ar to ApP uzskata, ka izskatāmajā gadījumā nav pamata piemērot LPZ/99 6.panta trešās daļas noteikumu, kas paredz, ka preču zīmes reģistrāciju nevar atteikt uz 6.panta pirmās daļas 2., 3. vai 4.punkta pamata, ja zīmes lietošanas dēļ tā attiecīgo patērētāju uztverē ir ieguvusi atšķirtspēju.

7. Tādējādi, novērtējot apelācijas lietas apstākļus kopumā, ApP secina, ka LPV atteikuma lēmums ir pamatots un atstājams spēkā.

III. Ņemot vērā šā lēmuma I un II daļā minētos argumentus un secinājumus, pamatojoties uz likuma *Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm* 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punktu, kā arī vadoties no minētā likuma 39.panta septītās daļas un 19.panta noteikumiem par apelāciju izskatīšanu, Apelācijas padome **nolemj**:

1. noraidīt uzņēmējiesabiedrības WALMARK, a.s. (Čehija) apelāciju par Patentu valdes lēmumu par starptautiski reģistrētās preču zīmes **CHROMDIET** (reģ. Nr. WO 739 649) aizsardzības atteikumu un atstāt spēkā minēto lēmumu;

2. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamentam un Valsts reģistru un dokumentācijas departamentam, pamatojoties uz šo lēmumu, likumā *Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm* un preču zīmju starptautiskās reģistrācijas noteikumos paredzētajā kārtībā izdarīt Valsts preču zīmju reģistrā, kā arī citā LPV dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar preču zīmes **CHROMDIET** (reģ. Nr. WO 739 649) aizsardzības galīgu atteikumu Latvijā.

Apelācijas padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā triju mēnešu laikā no lēmuma noraksta saņemšanas dienas; pārsūdzības pieteikuma iesniegšana aptur lēmuma izpildi jeb stāšanās spēkā (likums *Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm*, 19.panta astotā daļa, *Administratīvā procesa likums*, 122.pants).

Šis lēmums, ja tas nav pārsūdzēts noteiktajā laikā, saskaņā ar ApP noteikumu 61.punkta 2.apakšpunktu stājas spēkā pēc tam, kad notecējis termiņš tā pārsūdzēšanai.

ApP sēdes priekšsēdētājs /paraksts/ J.Ancītis

ApP sēdes locekļi: /paraksts/ K.Krūmiņš

/paraksts/ D.Liberte